

Social- og Sundhedsudvalgets møde den 9. april 2018

Østergården, Frederiksborgvej 8, Frederikssund kl. 08.15

Referat

23 Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt

24 Regnskab 2017 - Sundhedsudvalget

Sagsfremstilling

Administrationen fremlægger Sundhedsudvalgets regnskab for 2017 til orientering. Kommunens samlede regnskab fremlægges for Økonomiudvalget og Byrådet.

Drift

I løbet af 2017 er budgettet under Sundhedsudvalget blevet opskrevet med 0,1 mio. kr. Den beskedne ændring er sket i løbet af de tre budgetopfølgninger i 2017 og dækker over en opskrivning af serviceudgifter med 6,1 mio. kr. og en nedskrivning af aktivitetsbaseret medfinansiering af sundhedsvæsenet på 6,0 mio. kr.

Herefter udgør det korrigerede budget 485,7 mio. kr. og med et samlet forbrug på 478,1 mio. kr. udgør

årets resultat et overskud på 7,6 mio. kr. svarende til 1,6 % af det korrigerede budget. Årets resultat er sammensat af underskud på serviceudgifter på 3,3 mio. kr. og den centrale refusionsordning på 0,6 mio. kr., mens der er et overskud på aktivitetsbestemt medfinansiering på 11,5 mio. kr.

Underskuddet vedrørende serviceudgifter kan overordnet forklares som følger:

- Merforbrug på 6,3 mio. kr. svarende til 3 % af det korrigerede budget vedrørende betaling for kommunens borgere på voksenhandicapområdet (myndighedsfunktionen).
- Mindreforbrug under social service på udgifter til institutioner (0,7 mio. kr. svarende til 25 % af det korrigerede budget) samt administration (0,4 mio. kr. svarende til 3 % af det korrigerede budget).
- Mindreforbrug på 1,9 mio. kr. svarende til 3 % af det korrigerede budget under sundhed og forebyggelse vedrørende især kommunal genoptræning (0,9 mio. kr.), tandplejen (0,3 mio. kr.) og vederlagsfri behandling hos fysioterapeut (0,3 mio. kr.)

Mindreforbruget på 11,5 mio. kr. vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet skyldes en træg forbrugsudvikling væsentligt under KL's skøn for den procentvise forbrugsstigning fra 2016 til 2017. Udviklingen hænger efter alt at dømme sammen med aktivitetsnedgang ved indførelse af Sundhedsplatformen. Fra den 1. januar 2018 er den aktivitetsbestemte medfinansiering lagt om, hvilket sammen med Sundhedsplatformens evt. forsatte aktivitetspåvirkning giver forsat usikkerhed om udgiftsudviklingen.

Refusioner fra staten vedrørende dyre enkeltsager på voksenhandicapområdet endte resultatmæssigt 0,6 mio. kr. lavere end budgetteret.

For en nærmere gennemgang af forbruget henvises til vedlagte bilag:
Driftsregnskab - Sundhedsudvalget og Noter til forbrugsrapport -
Sundhedsudvalget - Regnskab 2017.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Regnskabssagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser for 2018 og frem. De afledte bevillingsmæssige konsekvenser fremgår af separat sag på samme møde vedrørende overførsler.

Indstilling

Direktøren for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Regnskabsforklaringerne tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Driftsregnskab 2017 - Sundhedsudvalget
- Noter til forbrugsrapport - Sundhedsudvalget - Regnskab 2017

25 Overførsel 2017 - Social- og sundhedsudvalget

Sagsfremstilling

Økonomi og Udvikling har sammen med fagområderne gennemgået årets resultat for 2017 med henblik på en opgørelse af resultatets konsekvens for overførsler til efterfølgende år.

Drift

Formålet med overførselsadgangen er at skabe en incitamentsstruktur, der sikrer, at enhederne agerer økonomisk og aktivitetsmæssigt rationelt i forhold til deres bevillinger. Samtidig er det vigtigt, at overførslerne ses i sammenhæng med budget- og regnskabssanktionslovgivningen, idet overførsler - i hvertfald til næstkommende år - teknisk set er en tillægsbevilling til det oprindeligt vedtagne budget, som udgør sigtepunktet i forhold til regnskabssanktionen vedrørende serviceudgifter. Ligesom overførslerne skal ses i forhold til likviditetsmæssige forhold mv.

På Sundhedsudvalget var der i 2017 et mindreforbrug på 7,6 mio. kr., og serviceudgifter udgør et

merforbrug på 3,3 mio. kr. Der er bundne og øremærkede overførsler på samlet 0,8 mio. kr. Overførslen fordeles sig med -0,2 mio. kr. til 2018, mens 1,0 mio. kr. overføres til 2019.

Overførslen er sammensat på følgende måde:

- Satspulje til "Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling" har ubrugte midler på 0,1 mio. kr., som overføres til 2018. Alternativt skal ubrugte midler tilbagebetales til staten.
- Overførsel af mindreforbrug på 0,7 mio. kr. for institutionerne under social service, hvoraf:
 - Et underskud på -0,3 mio. kr. overføres til 2018 og bidrager dermed til at mindske budgettet i 2018.
 - 0,2 mio. kr. overføres og indregnes i taksten for 2019, jf. KKR's rammeaftale.
 - 0,8 mio. kr. overføres til pulje for institutionerne i 2019 i henhold til KKR's rammeaftale og takstbekendtgørelsen.

For nærmere gennemgang af overførslerne henvises til vedlagte bilag:
Sundhedsudvalget - Overførsler 2017 og Noter til overførselsrapport 2017 -
Sundhedsudvalget.

Anlæg

Der er ingen overførsler på anlæg.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Overførslerne giver anledning til en tillægsbevilling i 2018 på -0,2 mio. kr., mens der indregnes 1,0 mio. kr. i budgettet for 2019.

Indstilling

Direktøren for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed indstiller, at Social- og Sundhedsudvalget over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Der på baggrund af regnskab 2017 overføres -0,2 mio. kr. til 2018, og 1,0 mio. kr. indregnes i budgettet for 2019.

Beslutning

Anbefales.

- [Sundhedsudvalget - Overførsler 2017](#)
- [Noter til overførselsrapport 2017 - Sundhedsudvalget](#)

26 Budget 2019 - Fagudvalgenes budgetproces

Sagsfremstilling

Processen, der leder frem til vedtagelsen af budget 2019 i oktober måned, er i fuld gang. I marts til maj måned pågår det konkrete arbejde med forslag til budgetforbedringer i fagudvalgene.

Fagudvalgene bliver på møderne i april måned præsenteret for de første udkast til forslag omkring budgetforbedringer.

Forslagene vil være yderligere belyst til møderne i maj måned.

Alle forslag kommer til at indgå i et samlet "Handlingskatalog" med forslag til budgetforbedringer på 30 mio. kr. i 2019 stigende til 50 mio. kr. fra 2020 med henblik på, at der skal være råderum til politiske prioriteringer.

Det er forslagene i Handlingskataloget, som kommer til at danne udgangspunkt for politiske drøftelser og prioriteringer i juni - september måned.

Høringsmaterialet omkring budget 2019 udsendes i offentlig høring i perioden 3. - 16. september. Budgettet for 2019 vedtages 10. oktober 2018.

På udvalgsmøderne i april måned skal fagudvalgene endvidere fremsætte eventuelle forslag til områder eller spørgsmål der ønskes undersøgt, hvor det kræver administrativ og analytisk bearbejdning.

Eventuelle forslag indstilles til Økonomiudvalg og Byråd, som tager beslutning om, hvad der skal arbejdes videre med. Det er vigtigt, at disse spørgsmål og ønsker indgår i budgetprocessen på et tidspunkt således, at bearbejdningen i praksis er mulig.

Supplerende kan det oplyses, at der på baggrund af tidligere års budgetaftaler arbejdes med en række opgaver. De største udfordringer ses i forbindelse med følgende:

- På specialundervisning forventes et merforbrug i størrelsesordenen 17,1 mio. kr. i 2019. Den kraftige stigning i budgetudfordringen fra 2018 til 2019 skal ses i lyset af den i budget 2017 besluttede nettobesparelse på 10 mio. kr. fra 2019 og frem. Der arbejdes med en række forskellige tiltag, som forventes at få effekt i 2019.
- På familieområdet arbejdes ligeledes med en række tiltag, der under forudsætning af politisk tilslutning vurderes at kunne sikre balance i 2019. Der er i budgettet indarbejdet besparelser på 6,1 mio. kr. årligt i 2020 og frem.
- På voksenhandicap forventes et merforbrug på 13 mio. kr. i 2019. Der arbejdes med en række tiltag, som dog først forventes at få større økonomisk effekt i 2019 og frem.
- Bedre brug af fælles faciliteter - udestående på 12 mio. kr. i 2020 og frem.
- Implementering af nye it-systemer på voksenhandicap-, ældre- og sundhedsområdet - 2,7 mio. kr. i 2021 og frem.

Der er vedlagt bilag med et kort powerpoint oplæg, som udgør det overordnede afsæt for det videre arbejde med udvalgets budgetforbedringsforslag. Endvidere er vedlagt budgetbemærkninger for udvalget til generel orientering. Budgetbemærkningerne vedrører budget 2018.

Materiale, der fremlægges på mødet, vil blive offentliggjort, når det vedlægges referatet. Alle forslag, som indgår i fagudvalgenes behandling, vil indgå i det samlede Handlingskatalog på temadrøftelsen i Byrådet i juni måned.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Ældrerådet er meget bekymrede over de næste års besparelser. Vi ønsker ikke at de næste års besparelse skal gå ud over de standarder der nu er gældende, de skulle gerne gå den anden vej.

Økonomi

Udarbejdelse af forslag til budgetforbedringer samt involvering af medarbejdere og interessenter indgår som en del af arbejdet med budgetlægningen vedrørende 2019-2022.

Indstilling

Økonomi- og udviklingschefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Forslag til budgetforbedringer drøftes med henblik på at oversende forslag til minimum 4,508 mio. kr. i 2019 og 7,513 mio. kr. fra 2020 og frem.
2. Social- og Sundhedsudvalget indstiller større ønsker og spørgsmål, der kræver administrativ og analytisk bearbejdning, til Økonomiudvalg og Byråd.

Beslutning

Uddybende budgetbilag blev omdelt på mødet og er vedhæftet som bilag.

Indstillingens punkt 1 blev drøftet.

Indstillingens punkt 2 blev drøftet.

- SUND - Budgetbemærkninger 2018 - Sundhed og Forebyggelse
- SUND - Budgetbemærkninger 2018 - Social Service
- Budgetproces SSU
- Budgetforslag SSU - oversigt til uddeling

27 Tekniske korrektioner med fokus på demografiregulering

Sagsfremstilling

Det samlede budgetforslag består overordnet set af to spor. Et teknisk budgetspor og et politisk budgetspor. I nærværende sag præsenteres status på det tekniske budgetspor - på nuværende tidspunkt - mens det politiske spor behandles i særskilt sag på samme møde.

Det tekniske budgetgrundlag er kort fortalt overslagsårerne fra det tidligere budget korrigeret således, at der er et uændret serviceniveau. Tekniske korrektioner vil typisk skyldes:

- Demografiregulering af budgettet som følge af ny befolkningsprognose – marts.
- Konsekvens af regnskabsresultat 2017 og overførsler fra 2017 til 2018 – april.
- KL's nyeste pris- og lønskøn, som udmeldes hhv. i februar og juli.
- Overenskomstforhandlinger – forår 2018 – hvor kommuner kompenseres under ét.
- Bevillingsmæssige ændringer som følge af budgetopfølgninger i maj og august.
- Økonomaftalen for 2019 – juni.
- Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag (tilskud, udligning og skatter) – juli.
- Lov og cirkulæreprogrammet (DUT) – juli.

Selvom de indarbejdes administrativt er tekniske budgetkorrektioner udtryk for lige så reelle politiske prioriteringer som politisk besluttede ændringer af serviceniveau mv. Når den økonomiske nettoeffekt af et budget skal opgøres, skal tekniske og politisk vedtagne ændringer således ses under ét, som udtryk for den politiske prioritering af de samlede ressourcer.

På nuværende tidspunkt vil demografireguleringen - som følge af befolkningsprognosen – reelt være den eneste større tekniske korrektion, hvorfor den vil blive præsenteret særskilt nedenfor.

Demografiregulering

I Frederikssund Kommune foretages der regulering af budgetterne på en række områder efter udviklingen i antallet af borgere og alderssammensætningen af borgerne i kommunen. Disse budgetreguleringer kaldes demografireguleringer og indebærer, at ændringer i f.eks. antal børn eller ældre, modsvarer af en regulering af budgettet i op- eller nedadgående retning for f.eks. hjemmeplejen eller dagtilbud. Reguleringerne skal sikre at serviceniveauet over for borgerne holdes uændret, selv om efterspørgslen efter en serviceydelse stiger eller falder som følge af et stigende antal ældre eller et faldende antal børn.

Den nye befolkningsprognose fra 2018 indeholder en nedjustering af befolkningstilvæksten frem til 2022 i forhold til prognosen fra august 2017. Budgetterne er allerede skønsmæssigt nedjusteret som følge af nulstillingen af budget til Vinge C, besluttet på byrådsmøde d. 31. januar 2018. Tages højde herfor nedjusteres kommunens udgifter som følge af færre borgere med 0,034 mio. kr. i 2019. I 2021 er der en samlet merudgift på 1,604 mio. kr., se tabel

	2019	2020	2021	2022
Demografiprognose 2018	-5.313.070 kr.	-19.869.925 kr.	-41.715.083 kr.	-38.254.959 kr.
Nulstilling januar 2018	-5.279.000 kr.	-19.779.000 kr.	-43.319.000 kr.	-43.319.000 kr.
Netto regulering	34.070 kr.	90.925 kr.	-1.603.917 kr.	-5.064.041 kr.

Figur 1 alle udvalg

Specifikt i forhold til Social- og Sundhedsudvalget nedjusteres budgettet med 0,001 mio. kr. i 2019 og 0,005 mio. kr. i 2020 og opjusteres med 0,059 mio. kr. i 2021 og 0,200 mio. kr. i 2022.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Som følge af demografireguleringen nedjusteres budgettet for Sundhedsudvalget med 0,001 mio. kr. i 2019 og 0,005 mio. kr. i 2020 og opjusteres med 0,059 mio. kr. i 2021 og 0,200 mio. kr. i 2022.

Indstilling

Økonomichefen fremsender sagen til Sundhedsudvalgets orientering.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Notat vedr demografiregulering for 2019-2022 (rev 2203181551)

28 Formidling af tilsynsresultater og -rapporter

Sagsfremstilling

Formidling af tilsynsrapporter og -resultater

Denne sag beskriver administrationens forslag til, hvordan Social- og Sundhedsudvalget fremover orienteres om tilsynsresultater og -rapporter.

Det drejer sig om de social- og sundhedsfaglige tilsyn i de kommunale bo-, aktivitets-, beskæftigelses- og samværstilbud på det specialiserede voksenområde, i friplejeboliger og Tandplejen.

Vedlagt er en oversigt med en mere detaljeret beskrivelse af de forskellige former for social- og sundhedsfaglige tilsyn, der udføres i tilbud på Social- og Sundhedsudvalgets område.

Hidtil er udvalget blevet orienteret om tilsynsresultaterne i en årlig redegørelse suppleret med orientering ved førstkommende udvalgsmøde efter modtaget tilsynsrapport i tilfælde af, at tilsynet iværksætter et skærpet tilsyn el. lign.

Forslag til fremtidig praksis

For at sikre, at udvalget løbende informeres om aktuelle og væsentlige forhold vedrørende tilbuddenes drift, foreslår administrationen, at udvalget fremover løbende får fremsendt de forskellige tilsynsrapporter, i takt med at administrationen modtager rapporterne fra tilsynsmyndigheden eller leverandøren af tilsynsopgaven. Rapporterne vil blive fremsendt uden kommentering fra administrationen.

Udvalgets medlemmer vil således få mulighed for at læse de enkelte rapporter, så snart de foreligger og vil dermed løbende være opdateret på status og tilsynets vurderinger af kvalitet og patientsikkerhed i de enkelte tilbud.

For tilsynene på Social- og Sundhedsudvalgets område, drejer det sig årligt om ca. 20 tilsynsrapporter.

Hvis et tilbud modtager alvorlig kritik, eksempelvis kommer under skærpet tilsyn, vil udvalget blive orienteret på førstkommende udvalgsmøde, svarende til den nuværende praksis. Udvalget vil samtidig modtage en orientering om, hvilke tiltag administrationen og/eller det enkelte tilbud har iværksat eller har planlagt at iværksætte for at imødegå kravene fra tilsynet.

Administrationen foreslår, at der fortsat sker en årlig samlet afrapportering inden for hvert tilsynsområde, hvor administrationen redegør for de væsentligste resultater og opmærksomhedspunkter på tværs af tilbuddene inden for de enkelte tilsynsområder.

Det foreslås desuden, at afrapporteringen – som hidtil – sker i 2. kvartal, når administrationen har modtaget samtlige rapporter for det foregående år.

Oversigt over tilsyn på Social- og Sundhedsudvalgets område samt retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn med dag- og døgntilbud inden for det specialiserede voksenområde er vedlagt som bilag til sagen.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Ældre- og Socialchefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at

1. Forslaget godkendes.

Beslutning

Godkendt.

- Retningslinjer for det driftsorienterede tilsyn med dag- og døgntilbud inden for det specialiserede voksenområde
- Oversigt over tilsyn på Social- og Sundhedsudvalgets område

29 Socialtilsyn Hovedstadens tilsyn i botilbud og bofællesskaber 2017

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Social- og Sundhedsudvalget om tilsynene fra Socialtilsyn Hovedstaden i 2017 i Frederikssund Kommunes tolv botilbud og bofællesskaber for voksne med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.

Sagen beskriver også, at Socialtilsyn Hovedstaden vil tilbagekalde godkendelsen af fire af kommunens botilbud, medmindre der sker en lovliggørelse af tilbuddenes juridiske konstruktion/visitationsgrundlag. Det drejer sig om botilbuddene Parkvej, Møllehaven, Kongshøj Allé og Egeparken. Desuden lægger sagen op til, at udvalget træffer beslutning om iværksættelse af tiltag, der skal sikre, at kommunen imødekommer kravene fra tilsynet.

Status efter tilsyn 2017

Socialtilsynet har til opgave at kontrollere og bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene.

Tilsynene gennemføres på baggrund af en lovbestemt kvalitetsmodel, der består af syv tilsynstemaer med tilhørende kriterier og indikatorer til bedømmelse af, om et tilbud har den fornødne kvalitet.

Alle tilbud har aktuelt (pr. 1. marts 2018) status af at være godkendt af tilsynet. Generelt beskriver tilsynsrapporterne for 2017, at borgerne i kommunens botilbud trives og tilbydes meningsfulde aktiviteter og beskæftigelse.

Borgerne støttes i udvikling af selvstændighed og relationer og har indflydelse på deres liv og på hverdagen i tilbuddene. Det faglige niveau er generelt vurderet højt, og medarbejdere og ledere har generelt relevante kompetencer.

Tilsynet har også vurderet, at tilbuddene har relevant fokus på borgernes fysiske og mentale sundhed, ligesom de fysiske rammer er vurderet velegnede.

I enkelte tilfælde har tilsynet bedt om supplerende oplysninger til budgetterne.

Udfordringer med de juridiske konstruktioner i fire tilbud

Der er fortsat stort fokus på de fire tilbud, hvor de juridiske konstruktioner løbende har givet anledning til bemærkninger fra tilsynet.

Det drejer sig om Bofællesskaberne Egeparken, Kongshøj Allé og Møllehaven samt Botilbuddet Parkvej.

I de tre bofællesskaber er udfordringen, at tilbuddene er oprettet som midlertidige tilbud efter servicelovens § 107, og at beboerne samtidig har en lejekontrakt. Kommunen har hidtil søgt at løse dette ved at sikre, at der – i takt med udskiftning af beboerne – over tid ville opnås overensstemmelse mellem visitering og den juridiske konstruktion.

I Botilbuddet Parkvej er udfordringen, at boligernes juridiske konstruktion (almenboliger) ikke er i overensstemmelse med tilbuddets godkendelse og beboernes visitering. Beboerne er således visiteret til et midlertidigt tilbud efter servicelovens § 107 i en længerevarende "konstruktion", hvor man skal have lejekontrakt.

Den 20. marts 2018 var Frederikssund Kommune indkaldt til et dialogmøde med henblik på at drøfte mulighederne for lovgivning af de fire botilbud, der er i "farezonen" for at miste deres godkendelse. På dialogmødet opnåedes der enighed om en tids- og handleplan, som skal sikre en lovgivning af botilbuddene med udgangen af uge 39 2018.

I handleplanen lægges op til, at der sker en frivillig re-visitation af borgerne på Møllehaven og i Egeparken samt en udfasning af de to tilbud, Kongshøj Allé og Parkvej 10-12, som fagområdet ikke kan anbefale at drive videre. Det skyldes bl.a., at tilbuddet på Kongshøj Allé ikke opfylder beboernes fremtidige behov for støtte og pleje, og på sigt ikke er tilstrækkeligt handicapvenligt (lift til bad og seng). Tilbuddet er samtidig et lille tilbud uden tilstrækkelige personalefaciliteter, som samtidig er dyrt at drive.

I tilbuddet Parkvej 10-12 er forslaget om udfasning hovedsageligt begrundet i, at beboernes nuværende forsørgelsesgrundlag ikke gør det muligt for beboerne at betale husleje, hvis de skal være på lejekontrakt.

Der henvises til den vedlagte tids- og handleplan, hvor ovenstående forhold er uddybet.

Påbud og skærpet tilsyn er ophævet

Bofællesskabet Møllehaven har været underlagt et skærpet tilsyn i perioden november 2016 - juni 2017, herunder et antal påbud vedrørende ledelse, kompetencer og samarbejds miljø, procedurer i tilfælde af overgreb og magtanvendelse og udarbejdelse af pædagogiske handleplaner. Både påbud og det skærpede tilsyn er nu ophævet.

Ligeledes er et påbud i Botilbuddet Klintegården blevet ophævet. Påbuddet gik på, at huslejeniveauet skulle nedbringes. På den baggrund ansøgte kommunen Social- og Indenrigsministeriet om godkendelse af en ændring af den gældende leasing-aftale, med henblik på at nedbringe huslejeniveauet til et sammenligneligt niveau med andre tilbud i området. Ministeriet har imødekommet ansøgningen, og låneomlægningen er effektueret.

Bofællesskabsområdet

I de syv mindre bofællesskaber på handicapområdet vurderer tilsynet, at der er behov for en styrket ledelsesindsats, et fælles værdigrundlag og rammesætning for det pædagogiske arbejde, afdækning og implementering af faglige tilgange og metoder samt udvikling af dokumentationsarbejdet.

Ledelsen på bofællesskabsområdet har på den baggrund udarbejdet en samlet strategiplan for tilbuddene, som skal sikre et løft til området.

I erkendelse af behovet for en styrket ledelsesindsats samt en højere grad af nærværende ledelse på de enkelte enheder, tilføres bofællesskabsområdet ekstra lederressourcer.

På tilsynets foranledning er der desuden udarbejdet en særskilt handleplan for Bofællesskabet Møllehaven. På den baggrund pågår aktuelt et arbejde med at planlægge og gennemføre tiltag, der skal sikre opfyldelse af tilsynets opmærksomhedspunkter. Tilbuddets ledelse og administrationen vil løbende være i dialog med socialtilsynet vedrørende opfølgning på dette.

Tværgående udviklings- og opmærksomhedspunkter

På baggrund af de opmærksomheds- og udviklingspunkter, der ses at være mest gennemgående på tværs af tilsynsrapporterne, vurderer administrationen, at det samlede handicap- og psykiatriområde generelt bør arbejde – eller arbejde videre med – nedenstående udviklingsområder i 2018:

- Indhentning af visiterende kommuners grundlag for borgernes ophold i tilbuddet, så det tydeligt fremgår, hvilke forventninger handlekommune har til borgerens ophold.
- Dokumentation af både den pædagogiske indsats og resultaterne af denne til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen.
- Synliggørelse af – og større bevidsthed – om faglige tilgange og metodevalg.
- Fokus på metoder og procedurer, der sikrer inddragelse af borgerne i hverdagen og i arbejdet med målsætning og handleplaner.
- Alle tilbud bør have en plan, der beskriver lokal procedure samt metoder til håndtering af krisesituationer eller overgreb mellem borgere samt efterfølgende pædagogisk opfølgning og forebyggelse.
- Opmærksomhed på videndeling og kompetenceudvikling til medarbejdere i tilbud, hvor målgruppe og støttebehov har ændret sig, f.eks. indenfor demens, psykiatri og autisme.

En del af ovennævnte udviklings- og opmærksomhedspunkterne tager de enkelte tilbud selvstændigt hånd om. Andre punkter vil der være et behov for, at administrationen støtter det enkelte tilbud i at løse, evt. i form af fælles tiltag.

Årsredegørelse og tilsynsrapporter er vedlagt som bilag til sagen.

Fremtidig formidling af tilsynsresultater

I sagen "Formidling af tilsynsresultater og -rapporter" fremlægger administrationen et forslag til, hvordan resultater af tilsynene fremover formidles til udvalget.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Lovliggørelse og i særdeleshed udfasning af tilbud vil have økonomiske konsekvenser. De bevillingsmæssige konsekvenser vil blive behandlet i overensstemmelse med det tidspunkt udgifterne forfalder. I alle fald vil udgifter have en negativ likviditetsmæssig effekt, omend væsentlige udgifter til udfasning af tilbud forventes at falde på et senere tidspunkt, hvor et tilfredsstillende likviditetsmæssigt råderum forventes at være genetableret. Der vil blive nærmere redegjort for de økonomiske konsekvenser i sagsfremstilling om den konkrete proces omkring udfasning af tilbud, som efterfølgende forelægges udvalget.

Indstilling

Ældre- og Socialchefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Redegørelsen om tilsyn 2017 tages til efterretning.
2. Tids- og handleplanen for henholdsvis lovliggørelse af to tilbud og udfasning af to andre tilbud kan iværksættes.

Beslutning

Indstillingens punkt 1 taget til efterretning.

Indstillingens punkt 2 blev tiltrådt, idet beboere, pårørende og medarbejdere inddrages og høres inden sag om udfasning af botilbud forelægges udvalget til endelig beslutning.

- Årsredegørelse Socialtilsyn Hovedstadens tilsyn i botilbud og bofællesskaber 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Møllehaven I 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Linde Alle 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Kongshøj Alle 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Egeparken 2017
- Tilsynsrapport Botilbuddet Parkvej 2017
- Tilsynsrapport Botilbuddet Lunden 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Vangedevej 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Nordmandshusene 2017
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Møllehaven II 2017
- Tilsynsrapport Ungekollegiet 2017
- Tilsynsrapport Socialpsykiatrisk Botilbud Klintegården 2017
- Tilsynsrapport Skibbyhøj 2017
- Tilsynsrapport Botilbuddet Rosenfeldthusene 2017
- Tids- og handleplan

- Indsigelse over nedlæggelse af Botilbuddet Parkvej 12

30 Risikobaseret tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed 2017

Sagsfremstilling

Det daværende Sundhedsudvalg blev senest den 3. oktober 2017 orienteret om det nye risikobaserede tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed, som trådte i kraft 1. januar 2017.

Med det nye tilsyn ophæves styrelsens faste tilsyn på kommunens omsorgscentre. I stedet udbredes tilsynet til at omfatte alle steder, hvor der udføres sundhedsfaglig behandling.

Tandplejen og sociale bosteder er eksempler på såkaldte behandlingssteder, som er omfattet af det nye tilsyn. Årligt vil ca. 10 % af alle behandlingssteder på landsplan få et tilsynsbesøg.

I denne sag forelægges udvalget en redegørelse for gennemførte tilsyn i 2017.

Gennemførte tilsyn i 2017

Styrelsen for Patientsikkerhed har i 2017 ved stikprøve gennemført tre tilsyn i kommunen, heraf ét tilsyn på Social- og Sundhedsudvalgets område. Tilsynet blev gennemført i Botilbuddet Lunden den 10. oktober og var varslet seks uger forinden.

Resultater af tilsynet i Botilbuddet Lunden

Ifølge tilsynsrapporten var der i alt 10 uopfyldte målepunkter, som vurderedes af mindre betydning for patientsikkerheden. De uopfyldte målepunkter var bl.a. manglende instrukser, manglende dokumentation af samtykke til behandling og pleje, samt i hvilken grad patienten var i stand til at give informeret samtykke, eller om der blev givet stedfortrædende samtykke. Der var mindre mangler i to målepunkter under medicinbehandlingen. Det drejede sig om manglende indikation for smertebehandling i én stikprøve og manglende systematik og opdatering af medicinlisten i tre stikprøver.

Trods manglerne fandt tilsynet, at praksis på botilbuddet var præget af gode procedurer og levede op til god faglig standard. Tilsynet vurderede, at manglerne i den sundhedsfaglige dokumentation var af mindre betydning for patientsikkerheden. I denne vurdering indgik, at flere instrukser var under implementering eller i gang med at blive revideret.

Taget i betragtning, at det sociale område ikke tidligere har haft tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed, vurderer administrationen, at resultatet af tilsynet på Lunden var tilfredsstillende.

Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag til sagen.

Opfølgning på tilsyn og generelle tiltag

Administrationen forventer, at de første sundhedsfaglige tilsyn på socialområdet generelt vil afstedkomme en del anbefalinger og opmærksomhedspunkter. Disse vil give tilbuddene og den nedsatte arbejdsgruppe en indikation om, hvilke sundhedsfaglige opgaver, instrukser og arbejdsgange, der særligt skal rettes fokus på i forhold til patientsikkerheden. Dialogen med tilsynet vil desuden være en læringsmulighed for det enkelte tilbud.

Ældre og Social Service har nedsat en arbejdsgruppe og en følgegruppe, der skal sikre, at tilbuddene lever op til kravene til sundhedsfaglige instrukser og -dokumentation. I den forbindelse er der iværksat en handleplan for udarbejdelsen af fælles instrukser målrettet socialområdet det specialiserede voksenområde. Arbejdet påbegyndtes medio 2017 og forventes afsluttet medio 2018. Implementeringen af instrukserne er i gang og forventes at fortsætte også i 2019.

Det specialiserede voksenområde er udfordret af, at det ikke er alle tilbud, fx de mindre bofællesskaber, der har ansat sundhedsfagligt personale. Det er derfor aftalt, at tilbuddene kan indhente sundhedsfaglig vejledning og konsulentbistand fra Sundhed.

På Sundhedsområdet har Tandplejen i 2017 arbejdet systematisk med at få et overblik over målepunkterne, der indgår i det nye risikobaserede tilsyn. Dette har givet anledning til, at Tandplejen i efteråret 2017 har arbejdet med at fastlægge en ensartet praksis ift. "delegerede opgaver og instrukser". Endvidere har behandlergruppen i Tandplejen systematisk gennemgået kravene til journalføring med henblik på at sikre, at alle krav er opfyldt.

Fremtidig formidling af tilsynsresultater

I sagen "Formidling af tilsynsresultater og -rapporter" fremlægger administrationen et forslag til, hvordan resultater af tilsynene fremover formidles til udvalget.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Ældre- og Socialchefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Tilsynsrapport Botilbuddet Lunden

³¹ Driftsorienteret tilsyn i aktivitets- samværs- og beskæftigelsestilbud samt i friplejeboliger 2017

Sagsfremstilling

Denne orientering vedrører den årlige redegørelse for det driftsorienterede tilsyn i aktivitets-, beskæftigelses-, og samværstilbud efter servicelovens §§ 103 og 104 samt i private tilbud på det specialiserede voksenområde, hvor Frederikssund Kommune er tilsynsmyndighed.

Tilsynene skal bidrage til at sikre kvaliteten, herunder at den socialfaglige hjælp og støtte er tilrettelagt og bliver udført på en fagligt forsvarlig måde.

Driftsorienteret tilsyn 2017

Socialtilsyn Hovedstaden har i 2017, på vegne af Frederikssund Kommune, gennemført driftsorienterede tilsyn i de fem kommunale aktivitets- samværs- og beskæftigelsestilbud på det specialiserede voksenområde.

Det fremgår af tilsynsrapporterne, at tilsynet har vurderet, at tilbuddene imødekommer borgernes behov for arbejdsidentitet, omsorg og ansvar, sociale relationer samt aktiviteter.

Generelt beskriver tilsynsrapporterne, at borgerne trives og har indflydelse på deres beskæftigelses-, aktivitets- eller samværstilbud.

Medarbejderne er anerkendende, respektfulde og omsorgsfulde i deres samspil med borgerne. Det beskrives desuden, at tilbuddene har et godt fokus både på borgernes fysiske og mentale sundhed. De fysiske rammer understøtter borgernes trivsel, - enkelte steder beskrives dog udfordringer med støj og pladsmangel. I forhold til dette har der været planlagt forbedringer af de fysiske rammer på AKUcenter Ejegod. Det planlagte arbejde er dog blevet udskudt på grund af

kommunens økonomiske situation. I Klub Stjernes kud arbejdes der med at udnytte de nye fysiske rammer på en måde, så der skabes mere ro i de enkelte rum.

Tilsynsrapporterne beskriver også, at AKU-centrene og Klub Stjernes kud har gennemgået en periode, hvor tilbuddene har været udfordret af udskiftning og sygefravær på ledersiden med deraf følgende ustabilitet. Tilsynet har dog vurderet, at de nyansatte ledere er kompetente og kan sikre, at stabiliteten genoprettes.

Opmærksomheds- og udviklingspunkter

Som de væsentligste tværgående udviklingspunkter peger tilsynsrapporterne på, at man med fordel kan styrke implementering og refleksion over de faglige tilgange og metoder, som benyttes på området, samt at man fortsat kan udvikle den systematiske dokumentation af de pædagogiske indsatser og -resultater.

En del af de individuelle udviklingspunkter tager de enkelte tilbud selvstændigt hånd om. Andre punkter vil administrationen støtte det enkelte tilbud i at løse, hvis der er behov for det, evt. i form af fælles tiltag på tværs af tilbuddene.

Tilsyn i Bofællesskabet Lykke Marie

Udover kommunens egne tilbud, er der gennemført tilsyn med det private bofællesskab Lykke Marie, hvor Frederikssund Kommune er tilsynsførende myndighed.

Tilsynet i bofællesskabet i 2016 resulterede i, at kommunens administration i egenskab af tilsynsførende myndighed pålagde bofællesskabet et antal påbud. Påbuddene gik på, at tilbuddet skulle udarbejde pædagogiske planer for samtlige beboere, at personfølsomme oplysninger skulle fjernes fra fællesdrev, og at der skulle udarbejdes en plan for, hvordan ledelsen ville sikre stabilitet og tilstedeværelse af de nødvendige kompetencer i personalegruppen.

På baggrund heraf besluttede administrationen at iværksætte et ekstra tilsynsbesøg i 2017, udover det ordinære tilsynsbesøg.

I forbindelse med det seneste tilsynsbesøg i bofællesskabet i oktober, blev det vurderet, at alle påbud var opfyldt. Tilsynsrapporten beskriver botilbuddet som værende i en positiv udvikling; Personalesituationen er stabiliseret, og der er et godt fokus på pårørendesamarbejdet. Samtidig har bofællesskabets bestyrelse og ledelse iværksat relevante tiltag til at få vendt en økonomisk situation med underskud. Tilsynsrapporten konkluderer desuden, at ledelsen er blevet styrket, og at en udarbejdet strategiplan følges.

På den baggrund vurderer administrationen, at der – udover det ordinære tilsyn – ikke er behov for yderligere tilsynsmæssige tiltag i Bofællesskabet Lykke Marie i 2018.

Årsredegørelsen og tilsynsrapporter er vedlagt som bilag til sagen.

Fremtidig formidling af tilsynsresultater

I sagen "Formidling af tilsynsresultater og -rapporter" fremlægger administrationen et forslag til, hvordan resultater af tilsynene fremover formidles til udvalget.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Ældre- og Socialchefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Driftsorienteret tilsyn i aktivitets samværs og beskæftigelsestilbud samt friplejeboliger 2017
- Tilsynsrapport Klub Stjernesked 1.11.17
- Tilsynsrapport Frederikssund Aktivitets- og samværstilbuddet Gnisten 23.6.17
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Lykke Marie 29.3.17
- Tilsynsrapport Bofællesskabet Lykke Marie 9.10.17
- Tilsynsrapport AKUcenter Højagergaard 25.10.17
- Tilsynsrapport AKUcenter Ejegod 30.11.17
- Tilsynsrapport Aktivitets- og samværcenter Livskilden 14.6.17

32 Magtanvendelser - årsredegørelse 2017

Sagsfremstilling

Velfærdsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget modtager årligt en redegørelse om antallet af indberettede magtanvendelser foretaget over for voksne borgere med varig psykisk funktionsnedsættelse (årsredegørelse er vedlagt som bilag).

Magtanvendelsesudvalget under Ældre og Social Service har til opgave, på vegne af kommunalbestyrelsen, at administrere bestemmelserne i servicelovens kapitel 24 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Formålet med lovgivningen er at:

- Begrænse magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige.
- Øge retssikkerheden for borgeren.
- Øge retssikkerheden for personalet, idet grundlag og omfang af magtanvendelse bliver tydeligere for medarbejderen.

I erkendelse af, at der kan være situationer, hvor det er nødvendigt at gribe ind i borgerens ret til selvbestemmelse, er der i serviceloven fastsat nærmere regler om, i hvilke situationer og hvordan sådanne tvangsmæssige foranstaltninger er tilladt.

Reglerne om magtanvendelse omfatter bl.a.:

- Alarm- og pejlesystemer samt særlige døråbnere (§ 125).
- Fastholdelse og føren til andet opholdsrum (§ 126).
- Fastholdelse i hygiejnesituationer (§ 126a).
- Tilbageholdelse i tilbuddet (§127).
- Anvendelse af beskyttelsesmidler, for eksempel stofseler (§ 128).

Det skal pointeres, at magtanvendelse er en undtagelsesvis mulighed, når alt andet er afprøvet. Udgangspunktet for det faglige arbejde er (i henhold til serviceloven) altid, at den faglige indsats skal ske med respekt for borgerens integritet og selvbestemmelse. Magtanvendelser skal begrænses mest muligt og må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk støtte.

Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, vurderes magtanvendelsen som "ikke lovlig".

Herunder ses en samlet oversigt over antallet af magtanvendelser, der i 2017 enten har fundet sted i Frederikssund Kommunes tilbud, eller som er foretaget over for Frederikssundborgere, der opholder sig i dag- eller døgntilbud i andre kommuner.

Opgørelsen er således fordelt på hhv. ældre- og sundhedsområdet, handicap- og psykiatriområdet samt udenbys borgere.

Magtanvendelser 2017 fordelt på typer og områder

	Ældre /Sundhed	Handicap /psykiatri	Eksterne borgere*
Alarm og pejlesystemer	0	0	0
Særlige døråbnere	0	0	0
Akut fastholdelse og føren	1	12	9
Fastholdelse i hygiejnesituationer	38	0	1
Tilbageholdelse i tilbuddet	0	0	0
Brug af beskyttelsesmidler, herunder stofselser	5	2	2

*Eksterne borgere er borgere, hvor Frederikssund er handlekommune, men hvor borgeren er i et botilbud i en anden kommune.

Magtanvendelser i alt i 2017

	Ældre /Sundhed	Handicap /psykiatri	Eksterne borgere
Magtanvendelser i alt	44	14	12
Heraf ikke lovlige	6	3	4

Som det ses af tabellerne herover og af vedlagte redegørelse, er der på ældreområdet foretaget 44 magtanvendelser, hvilket er et relativt stort antal, også sammenlignet med f.eks. 2016, hvor antallet var 15. Stigningen skal ses i sammenhæng med, at der i 2017 i et omsorgscenter er foretaget 37 magtanvendelser over for en enkelt borger, hvor helt særlige forhold og behov hos borgeren har gjort sig gældende. I alle disse tilfælde har der været tale om forud godkendte magtanvendelser, som er gennemført i overensstemmelse med lovgivningens muligheder.

Når der har været foretaget en magtanvendelse er tilbuddet forpligtet til at iværksætte tiltag, der kan forebygge eventuelle fremtidige magtanvendelser. Forebyggelsen består typisk i, at magtanvendelsen og den situation, der var årsag til indgrebet, drøftes på et personalemøde. Der inddrages evt. ekstern hjælp og vejledning hos f.eks. en demenskonsulent, og der udarbejdes en handleplan, der skal sikre, at der iværksættes pædagogiske tiltag, så man fremover undgår en lignende situation.

Magtanvendelserne er nærmere uddybet i den vedlagte redegørelse.

Generelle tiltag i Ældre & Social Service og Sundhed i forhold til magtanvendelse

På ældreområdet blev det, med vedtagelse af budget 2016-2019, besluttet, at gennemføre kompetenceudvikling af alle medarbejdere, jf. sag på Velfærdsudvalgsrådet d. 7. april 2016. Ét af 12 indsatsområder er "demens og magtanvendelse".

For at styrke medarbejdernes forståelse af og faglige ressourcer til at varetage den daglige pleje af borgere med demens, er i alt 42 medarbejdere i 2017 blevet uddannet i grundlæggende viden om demenssygdomme, kommunens plejefilosofi og Marte Meo - metoden. Derudover er tre medarbejdere aktuelt i gang med Marte Meo - terapeutuddannelsen.

På ældreområdet har man i flere tilfælde – med gode erfaringer – haft inddraget VISO (nationalt videns- og specialrådgivningsorganisation) med henblik på faglig ekspertbistand og vejledning i konkrete sager.

Der afholdes fælles magtanvendelseskurser for medarbejdere og ledere i Ældre & Social Service og Sundhed, hvor i alt ca. 40 medarbejdere deltog i et kursus i 2017. Derudover har en konsulent fra administrationen gennemført undervisning målrettet enkelte tilbud/personalegrupper.

I de seneste år er der i kommunens voksenhandicap- og psykiatriområde løbende gennemført kompetenceudvikling af personalet med henblik på at styrke den pædagogiske faglighed og praksis, bl.a. indenfor neuropædagogik og "low arousal" - tilgangen. Dette vurderes at bidrage til at forebygge og undgå magtanvendelser.

Socialtilsyn Hovedstaden, der fører tilsyn i bo- og dagtilbud på det specialiserede voksenområde og på plejecentrene har desuden løbende fokus på magtanvendelser i forbindelse med tilsynene.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer ikke, at stigningen i antallet af magtanvendelser på ældreområdet i 2017 skal ses som udtryk for, at udviklingen generelt går i retning af, at der bliver foretaget flere – hverken lovlige eller ulovlige – magtanvendelser over for borgerne i kommunens tilbud.

Det er desuden vurderingen, at der på de tilbud i kommunen, hvorfra der er indberettet magtanvendelser, arbejdes pædagogisk med at forebygge disse. Det gælder både magtanvendelser, der er vurderet lovlige og ikke lovlige.

Administrationen vil løbende arbejde for at sikre, at rammerne for både kompetenceudvikling - og den nødvendige opmærksomhed på lovgivning og forebyggelse - er til stede i kommunens tilbud.

I 2018 vil det fortsat blive prioriteret, at medarbejdere fra Ældre og Social Service deltager i de interne magtanvendelseskurser, der tilbydes, da det vurderes, at der fortsat er behov for viden og opkvalificering på området.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Det er glædeligt at konstatere, at antallet af magtanvendelser på handicap/psykiatriområdet er uændret sammenlignet med 2016 (14 magtanvendelser i alt).

Derudover arbejdes der løbende med at forebygge magtanvendelse bl.a gennem

kompetenceudvikling af personalet for dermed at nedsætte antallet.

Der er i alt tale om 14 reelle tilfælde, hvoraf der samlet set er der 3 ulovlige indgreb, hvor det vurderes, at personalet med sin indgriben kan have medvirket til at optrappe situationen.

Der er to situationer med brug af stofsele mhp at beskytte borgeren mod at falde ud af sin kørestol.

Det er vigtigt, at disse indgreb efterfølgende drøftes nøje med personalet med henblik på faglig og pædagogisk læring – herunder at det drøftes hvilke alternativer, der måtte være til magtanvendelse.

Dette ser ud til at være tilfældet ud fra rapporten at dømme.

Høringssvar Ældrerådet:

Ældrerådet håber, at der stadig er midler til rådighed, så den planlagte uddannelse af personalet kan gennemføres.

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Ældre- og Socialchefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Årsredegørelse magtanvendelser 2017

33 Orientering om kommunalt-lægeligt udvalg

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget forelægges i denne sag en orientering om status på samarbejdet mellem almen praksis i Frederikssund Kommune i det kommunalt-lægelige udvalg.

Kommunalt-lægeligt udvalg (KLU)

Udviklingen af det nære sundhedsvæsen i Frederikssund Kommune skal ske et i tæt samarbejde med blandt andet almen praksis og hospitalerne. Arbejdet i kommunalt-lægeligt udvalg (herefter KLU) skal bidrage til, at lægerne og kommunerne får en styrket dialog og et mere integreret samarbejde om den brede vifte af emner, der i dag er fælles for kommunernes og lægernes indsats på sundhedsområdet. Arbejdet skal styrke udvekslingen af information og tillige sikre, at de aftalte indsatsområder i overenskomsten, forløbsprogrammer og sundhedsaftaler implementeres succesfuldt.

I en fælles vejledning om KLU er det beskrevet, hvilke emner der drøftes i udvalget. Den fælles vejledning er vedlagt som bilag 1 (Vejledning om kommunalt lægelige udvalg).

Udvalget har beslutningskompetence til at:

- udarbejde vejledende retningslinjer for den fremtidige procedure inden for relevante samarbejdsområder med henblik på at sikre, at indsatsen over for den enkelte borger optimeres.
- tage initiativ til nyhedsbreve, informationsmøder og andre former for kommunikation med henblik på at inddrage øvrige læger i kommunen og give dem ejerskab til det arbejde, der foregår i KLU.

I forretningsordenen for KLU, som er vedlagt sagen som bilag 2, er udvalgets beslutningskompetence yderligere beskrevet.

Medlemmer af KLU

Udvalget består af minimum to lægelige medlemmer samt repræsentanter fra kommunen. Formanden for Praktiserende Lægers Organisation – kommunalt (herefter PLO-K) er født medlem af KLU. Det andet lægelige medlem udpeges af PLO-K. Andre kommuner har flere lægelige medlemmer i KLU for at sikre bredere repræsentation fra almen praksis i hele kommunen. Fra Frederikssund Kommune deltager Sundhedschefen og afdelingsleder for plejeboliger og døgnpleje fast på møderne samt en konsulent (sekretariatsfunktion). Derudover indkaldes ad hoc repræsentanter.

Det er muligt at udvide deltagerkredsen i KLU blandt andet med politisk repræsentation. Formanden for Social- og sundhedsudvalget ønsker at deltage i KLU fremadrettet.

Praksiskonsulent

Kommunen kan vælge at ansætte en praksiskonsulent. Praksiskonsulenter kan medvirke til at udbygge samarbejdet mellem kommunen og almen praksis, styrke informationsudvekslingen og følge op i forhold til implementeringsaktiviteter. Frederikssund kommune ønsker at have en praksiskonsulent, men den tidligere praksiskonsulent opsagde sin stilling i 2017, og det har ikke været muligt at besætte stillingen siden. Praksiskonsulenten har tidligere deltaget som medlem af KLU.

Emner som bør behandles fast i udvalget

Viften af emner der behandles i KLU er bred og dækker over både konkrete problemstillinger og mere principielle forhold i samarbejdet. Den fælles vejledning for KLU anbefaler, at følgende emner fast tages op ved hvert møde:

- Opfølgning på indgåelse og udmøntning af sundhedsaftaler
- Information om lokale sundhedspolitiske initiativer
- Drøftelse af lægedækningen
- Opfølgning i forhold til den elektroniske kommunikation mellem almen praksis og kommunen
- Nyt fra praksiskonsulenten

Emner behandlet i KLU i 2017 -2018

I det seneste år har udvalget ud over de faste punkter, også behandlet en række andre aktuelle emner, som nedenfor er listet i overskriftsform. Relevante ledere og medarbejdere inviteres til at deltage i drøftelsen af disse emner.

- Samarbejdsstruktur mellem Familieafdelingen og Almen praksis
- Præsentation af kommunens nye leverandør for alkohol og stofbehandling: Novavi
- Præsentation af projektet tværsektoriel stuegang
- Læger på plejecentre og botilbud
- Medicineringstidspunkter i det elektroniske system FMK (Fælles Medicinkort)
- Genoplivning ved hjertestop

Mødefrekvens

Det kommunalt-lægelige udvalg skal afholde møde minimum to gange årligt af tre timer. I Frederikssund kommune afholdes tre til fire møder årligt af to timers varighed.

Honorering af de lægelige medlemmers mødedeltagelse

De deltagende læger honoreres for deltagelse i KLU møderne. Udgiften afholdes af kommunen.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Evt. høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalgets medlemmer.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

¹PLO-Kommunalt (PLO-K) er en forening af praktiserende læger i en kommune. Formålet er at repræsentere de praktiserende læger i det kommunalt lægelige samarbejde, herunder stille repræsentanter til det kommunalt-lægelige udvalg (KLU).

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Sundhedschefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen om det kommunalt-lægelige udvalg tages til efterretning, herunder at formanden for Social- og Sundhedsudvalget indtræder i kommunalt lægeligt udvalg.

Beslutning

Taget til efterretning.

- vejledning_klu
- Forretningsorden for KLU opdateret

34 Status på sundhedshus

Sagsfremstilling

Sundhedshus

Social- og Sundhedsudvalget orienteres med denne sag om status for arbejdet med at udvikle et tværsektorielt sundhedshus i Frederikssund. Sundheds- og Velfærdsudvalget er i 2017 blevet forelagt status cirka kvartalsvist.

Baggrund og historik

De seneste 15 år er der sket en øget specialisering på hospitalerne hvilket har betydet, at flere opgaver skal løftes i kommunerne, som fx flere tilbud til borgere med kronisk sygdom, oprettelse af sygeplejeklinikker og forebyggelse af indlæggelser for de ældre medicinske patienter. Fremadrettet kommer vi til at se, at der sker en stigning i antallet ældre af ældre borgere, flere borgere får en kronisk sygdom og flere borgere vil have flere kroniske sygdomme (multisyge). Kommunerne og almen praksis spiller en afgørende rolle i det nære sundhedsvæsen, og samarbejdet med hospitalerne er afgørende for at løse opgaven med at skabe sammenhæng og borgernære tilbud af høj kvalitet.

Regionsrådet i Region Hovedstaden har som led i Hospitals- og Psykiatriplan 2020 besluttet, at der skal etableres et sundhedshus med et akuttilbud i Frederikssund, inden Nordsjællands Hospital, Frederikssund lukkes, når Nyt Hospital Nordsjælland er færdigbygget – forventeligt i 2022. Nordsjællands Hospital og Frederikssund Kommune udgør formandsskabet for arbejdet med at udvikle et tværsektorielt sundhedshus og nedsatte i november 2016 en styregruppe. Styregruppen har til opgave at udvikle rammerne for et fælles sundhedshus mellem Region Hovedstaden, Frederikssund Kommune, de omkringliggende kommuner og almen praksis. Hensigten er, at det tværsektorielle sundhedshus i Frederikssund skal være rammen om et stærkt og nært fremtidigt sundheds- og behandlingstilbud til borgere og patienter.

I januar 2017 besluttede denne styregruppe, at der skulle igangsættes to pilotprojekter vedrørende hhv. akut- og kronikerområdet. Projekterne skal handle om hvordan der kan opnås et tættere samarbejde mellem kommune og hospital, så borgerne oplever bedre sammenhæng.

Alle kommuner i Nordsjælland har fra start været inviteret til at deltage i workshops og arbejdsgrupper.

Nedenfor gives en status for arbejdet med de to projekter.

Kronikerprojektet

Kronikerprojektet handler om udvikling af et stærkere samarbejde mellem hospital og kommune i forhold til borgere med KOL (lungesygdom). Projektideen udvikles under overskriften - Hvordan kan vi gøre det endnu bedre for vores borgere med KOL? Der er blevet afholdt workshops og arbejdsgruppemøder med praktikere og ledere fra Nordsjællands Hospital, Hørsholm, Hillerød, Halsnæs, Allerød og Frederikssund kommuner samt syv borgere, som lever med KOL tæt inde på livet.

I udviklingen af projektideen er det blevet tydeligt, at der mangler kendskab til hinandens arbejde på tværs af sektorerne. Projektet skal resultere i at borgeren i højere grad oplever sammenhæng mellem de tilbud som både hospital og kommune tilbyder borgerne og herigennem opnå større tryghed i hverdagen med KOL. Dette skal ske gennem højere grad af koordinering mellem KOL-ambulatoriets sygeplejersker og de kommunale KOL-/akutsygeplejersker og fælles møder med borgeren, hvor både kommune og hospital er til stede.

Projektudviklingen er i sidste fase. I perioden fra april til august 2018 afprøves og tilrettes projektets leverancer i kommuner og på hospitalet (Lungeambulatoriet). Det forventes, at projektet løber fra august til december 2018 med efterfølgende evaluering i starten af 2019. Projektet forventes afprøvet af Nordsjællands Hospital, Lungeambulatoriet i samarbejde med Frederikssund og Halsnæs Kommune.

Akutprojektet

Akutprojektet handler om at få udviklet et tættere samarbejde med hospitalet om de borgere som både visiteres til og udskrives fra akutaafdelingen, fx ved at en kommunal sygeplejerske indgår i modtagelsen og udskrivelsen af på borgere på akutaafdelingen. Projektet skal resultere i at der skabes bedre og mere trygge overgange fra akutaafdelingen til hjemmet, akutplads eller midlertidigt ophold, samt at forebygge unødige indlæggelser og genindlæggelser i akutaafdelingen.

Der er blevet afholdt to halvdagsworkshops med fokus på gennemgang af borgerforløb. Ledere fra Akutaafdelingen på Nordsjællands Hospital og ledere fra Frederikssund, Halsnæs, Hillerød og Hørsholm kommuner samt almen praksis har deltaget.

Udviklingen af projektideen er stadig i gang og projektet forventes at være klar til afprøvning fra efteråret 2018 og to år frem.

Styrket inddragelse af politikere i arbejdet med det tværsektorielle sundhedshus og udviklingen af det borgernære sundhedsvæsen

Direktørerne for Social- og sundhedsområdet i de Nordsjællandske kommuner har udarbejdet forslag til et program, hvor politikere i de Nordsjællandske kommuner inviteres til dialog med Nordsjællands Hospital om udviklingen af det borgernære sundhedsvæsen med fokus på Nyt Hospital Nordsjælland, kapacitet og behandlinger og behovet for udvikling af endnu tættere samarbejde mellem hospital og kommuner. Programmet indeholder 2 dele. En del der handler om politisk dialogmøde om den kommende sundhedsaftale. Og en anden del som handler om politisk dialog med Nordsjællands Hospital. Datoen for programmet er endnu ikke fastsat, men arrangementet forventes afholdt inden sommerferien 2018. Programmet er vedlagt som bilag.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Sundhedschefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Status på Sundhedshuset tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Temamøde mellem Nordklyngens politikere og Nordsjællands Hospital

35 Opfølgning på integrationsstrategien

Sagsfremstilling

Frederikssund Kommunes Integrationsstrategi blev vedtaget af Byrådet den 22. juni 2016. Samtidig med vedtagelsen blev det besluttet, at der politisk følges op på den samlede strategi i begyndelsen af 2018.

Sagen forelægges med henblik på at drøfte opfølgning på integrationsstrategien samt forslag til justeringer af strategien.

Integrationsstrategien er inddelt i fem temaer:

- Modtagelse og medborgerskab
- Boliger
- Beskæftigelse og uddannelse
- Børn og unge
- Fritid, kultur og frivillighed

-

For hvert af temaerne er der defineret en række mål og beskrevet hvilke midler, der skal anvendes for at nå målene.

Integrationsstrategien havde afsæt i de årlige nationale og kommunale stigninger i antallet af modtagne flygtninge fra 2012 til og med 2016. Fra 2017 begyndte antallet af nytilkomne at falde. På denne baggrund og den løbende erfaringsdannelse er der ikke behov for at gøre brug af alle de håndtag, som integrationsstrategien giver mulighed for, hvorfor administrationen peger på en række justeringer og anbefalinger.

Anbefalingerne er følgende:

To årlige velkomstmøder for nytilflyttere, heriblandt flygtninge
(Integrationsstrategiens side 3)

- Det anbefales, at Job og Borgercenteret i samarbejde med Byrådssekretariatet arbejder målrettet med at forøge fremmødet, eller alternativt afklarer, hvordan et tilbud målrettet nytilkomne flygtninge skal sammensættes.

Bylaug og Lokale netværk inviteres til at indgå i integrationsarbejdet
(Integrationsstrategien side 3)

- Det anbefales at Kultur og Fritid i samarbejde med Job og Borgercenteret intensiverer inddragelsen af frivillige i integrationsindsatsen.

Partnerskab med Frivillige foreninger og aftenskoler (Integrationsstrategien side 3)

- Det anbefales at Kultur og fritid undersøger potentiallet omkring samarbejde med aftenskoler.

Flere permanente boliger til flygtninge, deleboliger og privatudlejning, samt strategisk opkøb eller lejemål til etablering af permanente boliger (Integrationsstrategien side 5)

- Det anbefales at såfremt der skal gøres yderligere omkring deleboliger, tages dialogen på det årlige dialogmøde om styringsdialogen med borgmester, udvalgsformænd, afdelingsbestyrelsesformænd og forretningsførere
- Det anbefales at indsatsen om strategiske opkøb udgår af strategien.
- Det anbefales at konvertere nogle midlertidige boliger til permanente boliger, som følge af et mindre behov for midlertidige boliger.

Trepartsaftalens mål skal indfries (Integrationsstrategien side 6)

- Det anbefales at der etableres en pulje, som dækker praktikløn til ansættelse af 5 flygtninge i en 2-årig Integrationsgrunduddannelse (IGU) på kommunale arbejdspladser.

Praktikker i dagtilbud for forældre (Integrationsstrategien side 7)

- Det anbefales at lade indsatsen udgå af strategien.

Kompetenceudvikling af personale i institutioner og skoler (Integrationsstrategien side 7)

- Det anbefales at Børn og Skole udvider dette arbejde til også at indbefatte kompetenceudvikling udi håndteringen af traumatiserede og sekundært traumatiserede børn.

Friplads til alle flygtninge børn i dagtilbud, SFO og klub (Integrationsstrategien side 7)

- Det anbefales at formuleringen i Integrationsstrategien afgrænses til friplads.

Udfase modtagerklasserne (Integrationsstrategien side 7)

- Det anbefales at lade denne indsats udgå af strategien. I stedet gennemføres en omorganisering af modtagerklasserne.

Fritidsguider /frivillige (Integrationsstrategien side 8)

- Det anbefales at formuleringen omkring (frivillige) fritidsguider i strategien præciseres til fritidsguider, såfremt opgaven fortsat prioriteres af Folkeoplysningsudvalget.

Prøvedlemskab til voksne til foreninger (Integrationsstrategien side 8)

- Det anbefales at grundlæggende oplysning om fritidsaktiviteter indgår som en systematisk del af integrationsindsatsen i Job og Borgerservice.
- Det anbefales at prøvedlemsskab udvides til også at omfatte borgere over 25 år, der er omfattet af integrationsydelse.

Partnerskabsaftaler mellem kommune og fritids-, idræts- og kulturforeningerne

(Integrationsstrategien side 8)

- Det anbefales at etableringen af partnerskabsaftaler mellem fritids-, idræts- og kulturforeningerne samt aftenskoler gennemføres i et samarbejde mellem Job og Borgercenteret og Kultur og Fritid med udgangspunkt i de eksisterende aftaler med Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp.

Platforme for integrationen fx kulturcafe, madcaféer og tøjbazar

(Integrationsstrategien side 8)

- Det anbefales at præcisere strategien, således at målsætningen for Frederikssund Kommune er at understøtte den frivillige indsats igennem platforme, der initieres af de frivillige organisationer.

Udover de ovennævnte anbefalinger, er der en række yderligere anbefalinger, der vedrører den administrative organisation og interne samarbejde.

Jobcenterchef Merete Kølln og afdelingsleder for Aktiv indsats Amalie Liljetoft Pedersen vil deltage under punktet.

Da integrationsstrategien omhandler indsatser inden for andre udvalgsområder foreslås det at sende status og forslag til revision af integrationsstrategien i høring i de øvrige fagudvalg, samt en bred høring blandt interessenter på integrationsområdet, forud for endelig behandling i Velfærdsudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet. Den reviderede integrationsstrategi forventes vedtaget i Byrådet i juni 2018.

De mulige udvidelser eller ændringer af indsatsen, der vedtages med en revision og som har budgetmæssige konsekvenser foreslås oversendt til budget 2019-22 som udvidelsesforslag af de ressortansvarlige fagudvalg. Forslaget om etablering af pulje til 5 praktikpladser til flygtninge IGU-forløb har ikke budgetmæssige konsekvenser, da puljen kan etableres indenfor eksisterende ramme på beskæftigelsesområdet, såfremt Vækstudvalget beslutter at iværksætte indsatsen.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Udgangspunktet for integrationsstrategien har været, at faglige og økonomiske tiltag skulle dækkes indenfor de respektive fagområders individuelle budgetramme. Såfremt integrationsstrategien giver anledning til tillægsbevillinger skal der anvises modgående finansieringsforslag. Sker dette ikke vil kommunens likviditet blive påvirket i negativ retning.

Indstilling

Indstilling Velfærdsudvalget, 6. marts 2018, pkt. 11:

Direktøren for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed indstiller til Velfærdsudvalget, at:

1. Opfølgningen på integrationsstrategien samt forslag til justeringer af strategien drøftes.
2. Integrationsstrategien sendes i høring i de øvrige fagudvalg, samt blandt foreninger og interesseorganisationer forud for en endelig behandling af den reviderede integrationsstrategi.

Indstilling Sundhedsudvalget, 9. april 2018:

Direktøren for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed indstiller til Sundhedsudvalget, at:

1. Status på integrationsstrategien og forslag til justering drøftes.
2. Udvalget prioriterer forslagene med henblik på eventuel oversendelse til budgetprocessen 2019 - 2022.

Historik

Velfærdsudvalget, 6. marts 2018, pkt. 11:

Velfærdsudvalget drøftede integrationsstrategien og forslagene til opfølgning, og ønsker ikke en bred høring af strategien. Velfærdsudvalget sender opfølgningen på strategien videre til fagudvalgene med henblik på fagudvalgenes behandling og mulige prioritering af forslagene i budgetprocessen for 2019-22, så fagudvalgene

selv prioriterer indsatsen inden for det respektive udvalgsområde.

Velfærdsudvalget ønsker den samlede integrationsstrategi revurderet i efteråret 2018.

Plancher, kontrakt for medborgerskab og fordeling af flygtninge i Frederikssund, samt arbejdet med ordblindescreeninger af flygtningebørn på skoleområdet sendes til udvalget og vedlægges referatet.

Beslutning

Indstillingens punkt 1 blev drøftet.

Indstillingens punkt 2 blev drøftet,

- [Opfølgning på integrationsstrategien- 22.02.2018](#)
- [Frederikssund Kommunes integrationsstrategi](#)
- [Diagrammer over boligplacering](#)
- [Integrationserklæring-dansk](#)
- [Præsentation af Aktiv indsats og integration 020318](#)
- [vejledning ordblinde elever.pdf](#)

36 Klub Stjernes kud

Sagsfremstilling

Denne orientering omhandler en beskrivelse af Klub Stjernes kud, der er et aktivitets- og fritidstilbud for voksne udviklingshæmmede primært i aldersgruppen 18-60 år.

Klub Stjernes kud er en fusion af de to tidligere klubber: Klub Solskin i Frederikssund og Klub Regnbuen i Slangerup. Klub Stjernes kud åbnede oktober 2011. Tilbuddet havde lokalfælleskab i en årrække med dagtilbuddet Gnisten på Lundevej 78, men fik sine egne lokaler på Østergården i november 2017 efter dagaktiviteten blev nedlagt.

Klubben har en centralt beliggende adresse på Frederiksborgvej 4, som er bynært i Frederikssund med 50m til HT busstop og 1 km i gåafstand fra Frederikssund.

Klubtilbuddet er godkendt til 70 pladser med en pædagogisk normering på 68,5 timer ugentlig. Tilbuddet er et åbent tilbud, der benyttes af de borgere som bor i de kommunale botilbud eller i egen lejlighed samt forældrenes hjem. Klubben har åben fra kl. 16.30-20.30 mandag, onsdag og torsdag, hver 3. fredag fra kl. 15-20 samt en lørdag om måneden. Om tirsdagen er klubben lukket.

Alt personale er pædagogisk uddannet og arbejder ud fra en socialpædagogisk anerkendende og empatisk tilgang. Nærvær, livsglæde og humor er ligeledes vigtige elementer i den pædagogiske tilgang.

Der tilstræbes at skabe et miljø, hvor borgerne oplever at de er i trygge, kendte rammer, med en genkendelig struktur og hvor der er mulighed for socialt samvær og aktiviteter med ligestillede. Aktiviteterne på klubbagene spænder vidt fra det kreative til spil, billard, ture ud af huse, muligheden for at etablere undervisning på et madhold - alt sammen tilrettelægges ud fra borgernes ønsker og oplevelsen af at komme til et "fristed", hvor du efter en lang dag på det beskyttede værksted kan hygge dig med andre uden de store krav.

Målet er, at borgerne får en oplevelse af at være en del af et fællesskab, hvor der er mulighed for at etablere, udvikle og vedligeholde venskaber. Ligeledes er det et mål, at skabe fælles oplevelser både i og udenfor klubbens fysiske rammer, således at der skabes netværk for det enkelte medlem.

Et vigtigt element i klubbens arbejde er brugerindflydelse, medbestemmelse og medansvar, hvorfor borgerne har indflydelse på klubbens virke, bl.a. gennem: festudvalg, fællesmøde og klubråd.

Borgerne betaler et årligt medlemskontingent på 300 kr. pr. år, som giver medlemmet adgang til at deltage i klubbens arrangementer. Herudover er der tilbud om mad på klubbens faste åbningsdage, hvor medlemmet til en pris af 50 kr. får et aftensmåltid, og som samtidig dækker kaffe/te/frugt.

Udvalget får mulighed for at besøge Klub Stjerneskyd efter udvalgs mødet.

Under punktet deltager leder af Handicap og Botilbud Henning Otterstrøm.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar sendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Høringssvar Handicaprådet:

Taget til efterretning.

Høringssvar Ældrerådet:

Taget til efterretning.

Økonomi

Økonomi har ingen bemærkninger.

Indstilling

Ældre- og Socialchefen indstiller til Social-og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

37 Meddelelser

Sagsfremstilling

- Kommende arrangementer indenfor udvalgets område.
- Social- og Sundhedsudvalget samt Velfærdsudvalgets medlemmer inviteres til at deltage i studietur til Esbjerg Kommune, med henblik på inspiration til udvikling af akutområdet (se bilag).
- Status studietur / KL Social- og Sundhedspolitisk Forum 16. - 18. maj 2018.
- Udvalgsmødet afsluttes med mulighed for rundvisning på Klub Stjernesud og botilbuddet Lunden for udvalgets medlemmer.
- Dialogmøde med Handicaprådet og beboer-/pårørenderåd den 11. april 2018 (se invitation som bilag inkl. 4 underbilag).

Beslutning

Taget til efterretning. Derudover orienterede administrationen om

ledelsesforholdene på AKU-centret.

- Program studietur SSU VU 040618
- Sagsliste Social- og Sundhedsudvalget 2018 Bilag til Social- og Sundhedsudvalgets møde 9. april 201
- Redegørelse vedr. DH's indstilling til Handicaprådet.docm
- Ideer budgetforslag SSU
- Revideret procesplan for handicappolitik - version 3.2
- Retningslinjer for Beboer- og pårørenderåd på handicapområdet
- Retningslinjer for Beboerråd på psykiatriområdet
- Invitation til dialogmøde 11 april 2018 Opdateret dagsorden